

Format Eindproduct Onderzoek dat werkt

Deelnemers (naam, rol en school)

Laura Kok, leerkracht groep 3 OBS Waterrijk en bruggenbouwer
Maartje Remmers, leerkracht groep 1/2 OBS Waterrijk en deelnemer werkgroep
Kelvin de Haan, leerkracht groep 5 OBS Waterrijk en deelnemer werkgroep
Gert-Jan van Jaarsveld, leerkracht groep 8 OBS Waterrijk en deelnemer werkgroep
Marian van Popta, docent-onderzoeker HU
Claudia van Diessen, schoolleider OBS Waterrijk

Titel van onderzoek/ werkplaats

Meertalige bibliotheek van Waterrijk

Context van de school

Aangezien de context vaak aangeeft of de resultaten van dit onderzoek interessant zijn voor een andere school is een korte beschrijving hier relevant.

OBS Waterrijk is een school met een multiculturele leerlingpopulatie, er zijn ongeveer 260 leerlingen met ruim 40 verschillende etnische achtergronden. Veel leerlingen leren Nederlands als tweede of derde taal. Met name in de kleutergroepen spreken de kinderen nog onvoldoende Nederlands om het onderwijs te kunnen volgen. In de hogere groepen zien we dat er vooral sprake is van meertaligheid, kinderen spreken zowel Nederlands als één of meerdere andere talen.

Onderzoeksvraag

Beschrijf hier je onderzoeksvraag en eventuele deelvragen.

Hoe kunnen de leerkrachten van OBS Waterrijk anderstalige boeken vanuit het project Bieb op School inzetten om de leesmotivatie van leerlingen uit groep 1 tot en met 8 te vergroten?

Methode en aanpak

Beschrijf hier welke gegevens/data jullie verzameld hebben en beschrijf hier hoe het onderzoeksproces eruit zag.

Het huidige onderzoek is een kwalitatief ontwerpend onderzoek gebaseerd op de principes van lesson study. Op basis van verschillende bronnen zijn er zeven lespraktijken vormgegeven. De lespraktijken worden ingezet in de verschillende groepen op school, geëvalueerd door middel van vragenlijsten, gesprekken en observaties en daarna aangepast en opnieuw ingezet.

De zes lespraktijken zijn:

1. Anderstalige prentenboeken in de kleutergroepen tijdens een inloophmoment met ouders.
2. Taalouders: Ouders lezen voor in de thuistaal een groepje leerlingen met dezelfde thuistaal
3. Taalmaatjes: kinderen uit de groepen 4 tot en met 8 lezen voor in de thuistaal aan leerlingen uit groep 1 tot en met 3 met dezelfde thuistaal.
4. Inzet van de website prentenboekeninalletalen.nl en bookaboo app, leerlingen luisteren eerst naar het verhaal in hun thuistaal waarna het voorgelezen in het Nederlands.

5. Boekenduo: Een boek wordt gelezen in het Nederlands en in de thuistaal, daarna worden de boeken met elkaar vergeleken.
6. Meertalige boekbespreking: een kind leest een boek in de thuistaal, maar vertelt erover in het Nederlands in de klas.

Eindproduct (Inhoud)

Beschrijf hier de belangrijkste bevindingen (resultaten, conclusies/ aanbevelingen) van jullie onderzoek, zodanig dat ook andere scholen hier iets aan kunnen hebben.

Inlooppmoment kleuterbouw: De lespraktijken in de kleuterbouw zijn een groot succes en worden goed ontvangen door leerkrachten, leerlingen en ouders. Ouders ervaren het als prettig en gezien worden als zij hun kind tijdens het inlooppmoment kunnen voorlezen in de thuistaal. Er wordt dan ook meer gebruik gemaakt van het inlooppmoment dan voorheen toen er alleen Nederlandstalige boeken zijn.

Taalouders: Er zijn op dit moment een drietal ouders die wekelijks komen voorlezen in de thuistaal. Kinderen vinden dit leuk en er wordt zoveel mogelijk gepoogd om deze boeken vervolgens ook in het Nederlands voor te lezen in de klas om de brug te maken van de thuistaal naar het Nederlands, om zo de woordenschat en taalkennis van kinderen in het Nederlands te vergroten

Taalmaatjes: Een aantal keer hebben oudere leerlingen in hun thuistaal voorgelezen aan kinderen van groep 1 tot en met 3. Het leesniveau van kinderen in de thuistaal is wisselend, veel kinderen spreken de taal wel maar kunnen het niet lezen. Dat maakt deze werkvorm lastiger inzetbaar, maar wel voor een aantal leerlingen geschikt.

Ipad's: in de kleuterbouw beschikken de leerkrachten over ipads voor de leerlingen. Hiermee kunnen kinderen via prentenboekeninalletalen of de bookaboo app boeken in de thuistaal luisteren. Dit is effectief voor een aantal specifieke leerlingen. De betaalde versie van de bookaboo app maakt het mogelijk breder inzetbaar voor meer leerlingen.

Boekenduo: Deze lespraktijk is één keer uitgevoerd door twee leerlingen van groep 8. Dit was een groot succes. Echter doordat leerlingen vaak niet of minder lezen in de thuistaal is deze werkvorm lastiger toe te passen. Voor een aantal leerlijnen is dit wel heel erg geschikt.

Meertalige boekbespreking: Dit is niet concreet uitgevoerd in de klas. Doordat het voor veel kinderen lastiger is om in de thuistaal te lezen is deze werkvorm voor veel leerlingen minder geschikt. De werkvorm wordt wel meegenomen in het eindproduct omdat er mogelijk in de toekomst meer leerlingen zijn die dit wel zouden kunnen.

Algemene reacties en resultaten:

Voorlezen is ook cultureel afhankelijk, (Marrokaans/Turkse) ouders vertellen ons dat zij vaak niet kunnen lezen en schrijven in de taal die zij spreken. In sommige culturen is verhalen vertellen gebruikelijker dan voorlezen.

Slavische talen vertonen overeenkomsten, Russisch/Oekraïense boeken kunnen gelezen worden door mensen uit verschillende Slavische landen.

Ouders zijn enthousiast over het lezen in de thuistaal, kinderen vinden het leuk en interessant.

Verduurzaming

Op welke manier hebben jullie de opgedane en ontwikkelde kennis uit (het onderzoek van) de werkplaats met anderen – binnen en/of buiten de school – gedeeld?

Door middel van de kwaliteitskaart wordt de praktische toepassing van het inzetten van anderstalige boeken gedeeld met de leerkrachten van de school. De bibliotheek blijft in de school en er is jaarlijks budget voor het aanschaffen van nieuwe boeken, waaronder anderstalige boeken.

Eindproduct (vorm)

Beschrijf hier voor welk eindproduct (vorm) jullie gekozen hebben. Welk eindproduct (vorm) past het beste bij jullie onderzoek en bevindingen? Denk bijvoorbeeld aan: ontworpen lessen/training; een set richtlijnen, een (instructie)filmpje, onderzoeksverslag of een artikel voor in een vakblad.

Kwaliteitskaart waarin staat hoe we de anderstalige boeken inzetten in de verschillende groepen door middel van zes verschillende lespraktijken.